

**Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Кафедра підприємництва і права**

**I Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ У
ВНУТРІШНІЙ І ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ Й
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: СУЧАСНІ
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ І ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Полтава
ПДАУ
2022**

УДК 339.3:339.5

Програмний комітет

Аранчій В. І, ректор Полтавського державного аграрного університету, к.е.н., проф.

Члени програмного комітету

Каменова Д. К. – д. пед. н., професор, Варненський університет менеджменту (Республіка Болгарія);

Гусейнов М. Д. – д.е.н., професор, Азербайджанський державний аграрний університет (Азербайджанська Республіка);

Тошко Крістев – професор, директор Інституту європейської освіти (Республіка Болгарія);

Гаспарян Г. А. – професор, завідуючий аспірантурою Національного аграрного університету Вірменії (Республіка Вірменія);

Махмудов Х. З. – д.е.н. професор, Полтавський державний аграрний університет;

Організаційний комітет

Калашник О.В. – к.т.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Мороз С. Е. – к. пед.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Яснолоб І. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Будник Н. В. – к.т.н., доцент, завідувач кафедри харчових технологій Полтавського державного аграрного університету;

Бірта Г. О. – д.с.-г.н. професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Пелик Л. В. – д.т.н., професор, професор кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету;

Коваль Л. М. – д.е.н., доцент, професор кафедри готельно-ресторанної справи і туристичного бізнесу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту;

Гречан А. П. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки Національного транспортного університету;

Спіцина А. Є. – к.пед.н., доцент, доцент кафедри економіки Національного транспортного університету;

Кириченко О. В. – к.т.н. доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

У збірнику матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи» були розглянуті актуальні питання якості, безпечності і екологічності продукції; технічного регулювання в Україні та світі; експертизи товарів; сучасної торгівлі і підприємництва; ринку товарів та послуг в умовах глобалізації та цифровізації; митний аспект зовнішньої торгівлі; комерційної логістики; бізнес-освіти та управління знаннями тощо.

Автори вміщених матеріалів висловлюють власну думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. За зміст матеріалів відповідальність несуть автори

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 30.09.2021).
2. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. К.: Знання, 2008. 302 с.
3. Білоус Г.П. Розвиток малого підприємництва в Україні. Економіка України. 2016. № 5. С. 34–36.

Письменний В. В.,

д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, обліку та аудиту,
*Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут,
м. Хмельницький, Україна*

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Прогресуючі зміни в освіті, обумовлені розширенням і динамічністю освітніх послуг, їх відповідністю запитам формування у здобувачів освіти підприємницької компетентності, створюють передумови для застосування нових підходів до навчання. На практиці це досягається шляхом вдосконалення методики викладання, реалізації педагогічних ініціатив і гейміфікації освітньої діяльності. Особливу увагу необхідно звернути саме на гейміфікацію, яка передбачає використання настільних бізнес-ігор для формування особистісно-психологічних та ділових якостей, знань і навичок, володіння якими допомагає вирішувати бізнес-завдання, нести соціальну відповідальність та досягати високих результатів діяльності [1, с. 290; 2, с. 88].

З-поміж широкого спектра методів навчання, використання настільних бізнес-ігор орієнтується на інноваційний спосіб викладання, спрямований на оптимальну побудову освітнього процесу та реалізацію його завдань. Ці ігри дають змогу активізувати мислення, якісно поліпшити результати навчання, закріпити отримані знання та вміння, збільшити зацікавленість здобувачів освіти у вивченні економічних дисциплін, здійснити оперативний зворотній зв'язок тощо. Важливим також є механізм варіативності та можливості ігрового моделювання, у результаті чого відбувається корекція структури особистості, переорієнтація набутих навичок планувати, презентувати, організовувати та керувати.

Допомогти сформувати у здобувачів освіти підприємницьку

компетентність, що включає знання і вміння реалізовувати власні інноваційні ідеї, передбачувати ризики та нести соціальну відповідальність за процес і результати своєї діяльності, може настільна бізнес-гра «Підприємці» (автори: д.е.н., доцент В. В. Письменний і С. В. Коженівський) [3, с. 45]. У ній кожен з учасників є власником невеликого бізнесу зі стартовим капіталом 100 тис. грн і прибутком 10 тис. грн. Гра триває доти, поки хтось із гравців не досягне прибутку 100 тис. грн. За проведеною апробацією стандартна гра на 5–8 учасників займає приблизно 2 год., а для того, щоб її скоротити до 1 год., необхідно зменшити кінцеву мету – отримання прибутку 50 тис. грн.

Рис. 1. Ігрова карта до настільної бізнес-гри «Підприємці»

Перед початком гри кожен з учасників вибирає собі фігурку та кидає кубик по одному разу – в кого випало найбільше число, той буде ходити перший і далі в порядку спадання (якщо в кількох осіб випало однакове число, то вони кидають кубик ще раз, доки не визначиться повна послідовність ходів усіх учасників). Починаючи з першого ходу, гравці кидають кубик і рухаються по ігровому полю за годинниковою стрілкою (рис. 1). Ходи починаються з комірки «Старт», яка не враховується при першому ході, при цьому прибуток (за умовою гри це 10 тис. грн) на ній не видається. Біля кожної комірки ігрового поля є пояснення певної події або можливості (стрілка вказує, яке

пояснення відповідає тій чи іншій комірці).

На ігровому полі є такі типи комірок: часові, установи, події та інші. Усе поле відображає календарний рік. На ньому розміщено 4 комірки жовтого кольору, які ділять поле на періоди по 3 місяці. Коли гравець стає або проходить таку комірку, йому на руки видається сума рівна його прибутку. Серед установ можна виділити банк, який дозволяє покласти гроші на депозит і, тим самим, збільшити свій прибуток (можна внести суму кратну 20 тис. грн й за кожну таку суму прибуток збільшується на 1 тис. грн), і страхову компанію, в якій можна придбати страховий поліс за 10 тис. грн, що не призведе до зменшення прибутку (ігноруються комірки зі зростанням цін на комунальні послуги, збільшенням заробітної плати та недобросовісний партнер).

Комірки з певними подіями можуть збільшувати («Новий контракт») або зменшувати прибуток гравця («Недобросовісний партнер» та «Вимога збільшити заробітну плату»). Також вони можуть зменшувати його наявні кошти («Купівля техніки в офіс», «Святкування для працівників» та «Поломка обладнання»). До цієї категорії відноситься і «Зміна цін на комунальні платежі», яка зменшує або збільшує прибуток не тільки гравцеві, який став на цю клітинку, а й усім учасникам. Окремо можна виділити комірки «Лотерея» та «Податкова перевірка». Коли гравець потрапляє на них, то кидає кубик ще раз, щоб дізнатись трапилась подія чи ні (наприклад, якщо на комірці «Податкова перевірка» число, яке випало на кубіку, менше 4, то необхідно заплатити штраф у розмірі 20 тис. грн).

Таким чином, на прикладі настільної бізнес-гри «Підприємці» можна зробити висновок, що ігровий компонент навчання має стати органічним і суттєвим доповненням класичних методів навчання у закладах освіти. Її використання й інших ігор при вивченні економічних дисциплін дасть змогу оптимізувати та вдосконалити освітній процес, оскільки це сприятиме активізації мислення, закріпленню отриманих знань та вмінь, досягненню високих результатів у навчанні. Поєднання в ігрових практиках і механізмах інтелектуальної та пізнавальної діяльності, забезпечить корекцію розвитку здобувачів освіти і стане важливим фактором у формуванні підприємницької компетентності.

Список використаних джерел

1. Стрельников М. В. Технології навчання і розвитку підприємницької компетентності магістрантів з бізнес-адміністрування. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. 2016. № 6 (303). Ч. 2. С. 289–296.
2. Шеліган О. Н. Підприємницька компетентність у наукових рецепціях вчених.

Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2019. № 31. С. 86–90.

3. Кізіма Т., Ребуха Л., Письменний В. Інтерактивні та практико-зорієнтовані методики викладання фінансової грамотності в освітніх закладах. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*: науковий часопис. 2020. Vol. 8, Issue 4. С. 38–51.

Пономаренко В.І.,
старший судовий експертсектору товарознавчих та гемологічних
досліджень
відділу товарознавчих, гемологічних, економічних, будівельних,
земельних досліджень та оціночної діяльності,
Сумського НДЕКЦ МВС України,
м. Суми, Україна

ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ КОНСЕРВАЦІЇ

ПРОМИСЛОВОГО ТА НЕПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Загально відомо, що виробництво якісної і безпечної продукції для населення має важливе значення. Не виключенням є і консервація сировини рослинного та тваринного походження. Консервація дозволяє забезпечити населення продуктами харчування на протязі року незалежно від сезонності, дає змогу зберігати продукти харчування тривалий проміжок часу та бути придатними для споживання. Що ж саме таке консервування та його методи.

Консервування (лат. *conservare* – зберігати) – це будь-який технологічний процес, що значно подовжує строк збереження продуктів у придатному для вживання вигляді їжу, з повним або частковим збереженням їхньої харчової цінності. Одним з основних завдань консервування є зведення рівня активності зовнішнього середовища, води, знищення або пригнічення дії та розвитку мікроорганізмів та їх спор.

Для зберігання поживної цінності харчового продукту використовують різні методи та технології консервування. Практично всі вони засновані на усуненні умов для життєдіяльності мікроорганізмів (бактерій, цвілі, дріжджів), які викликають псування харчових продуктів. Для консервування використовують різні чинники, що порушують умови розвитку мікробів – висока або низька температура, зневоднення, підвищення осмотичного тиску, застосування хімічних консервантів, використання комбінованої дії декількох факторів. На сучасних консервних підприємствах випускають широкий асортимент консервованої продукції і напівфабрикатів з використанням різних методів консервування. Методи консервування поділяються на фізичні, хімічні, біохімічні. До фізичних відносяться: дія холодом (охолодження,